

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016

2016 dccc 1

RHAN 11

DARPARIAETHAU TERFYNOL

Dehongli'r Ddeddf

243 Awdurdodau lleol ac awdurdodau eraill

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion dehongli'r Ddeddf hon.
- (2) Mae'r canlynol yn awdurdodau lleol—
  - (a) cyngor sir ar gyfer ardal yng Nghymru,
  - (b) cyngor bwrdeistref sirol, ac
  - (c) comisiynydd heddlu a throseddu ar gyfer ardal heddlu yng Nghymru.
- (3) Ystyr “awdurdod tai lleol” (ac eithrio ym mharagraff 12 o Atodlen 2) yw cyngor sir ar gyfer ardal yng Nghymru neu gyngor bwrdeistref sirol.
- (4) Ystyr “ymddiriedolaeth gweithredu tai” yw ymddiriedolaeth gweithredu tai a sefydlwyd o dan Ran 3 o [Ddeddf Tai 1988 \(p. 50\)](#) ac mae'n cynnwys unrhyw gorff a sefydlwyd o dan adran 88 o'r Ddeddf honno.
- (5) Mae i “corfforaeth dref newydd” yr un ystyr â “new town corporation” yn [Neddf Tai 1985 \(p. 68\)](#) (gweler adran 4 o'r Ddeddf honno).
- (6) Ystyr “corfforaeth datblygu trefol” yw corfforaeth datblygu trefol a sefydlwyd o dan Ran 16 o [Ddeddf Llywodraeth Leol, Cynllunio a Thir 1980 \(p. 65\)](#) ac mae'n cynnwys unrhyw gorff a sefydlwyd o dan adran 165B o'r Ddeddf honno.

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 243 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

244 Landlord, lletywr a meddiannydd a ganiateir

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion dehongli'r Ddeddf hon.
- (2) Y landlord, mewn perthynas â contract meddiannaeth, yw'r person sydd (neu sy'n honni ei fod) â hawl i roi'r hawl i unigolyn feddiannu'r annedd fel cartref.
- (3) Mae person yn byw mewn annedd fel lletywr os yw'r denantiaeth neu'r drwydded y mae'n meddiannu'r annedd oddi tani yn dod o fewn paragraff 6 o Atodlen 2 (llety a rennir â'r landlord).
- (4) Ond nid yw person yn byw mewn annedd fel lletywr os rhoddir hysbysiad iddo o dan paragraff 3 o Atodlen 2 bod ei denantiaeth neu drwydded yn contract meddiannaeth.
- (5) Mae person yn feddiannydd a ganiateir mewn annedd sy'n ddarostyngedig i contract meddiannaeth—
  - (a) os yw'n byw yn yr annedd fel lletywr neu isddeiliad i ddeiliad y contract, neu
  - (b) os nad yw'n lletywr nac yn isddeiliad ond bod deiliad y contract yn caniatáu iddo fyw yn yr annedd fel cartref.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 244 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

245 Dyddiad meddiannu contract meddiannaeth

Yn y Ddeddf hon, dyddiad meddiannu contract meddiannaeth yw'r diwrnod y mae gan ddeiliad y contract hawl i ddechrau meddiannu'r annedd.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 245 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

246 Annedd

- (1) At ddibenion y Ddeddf hon, ystyr "annedd" yw annedd [^{F1}sydd] yng Nghymru, ac—
  - (a) nid yw'n cynnwys unrhyw strwythur neu gerbyd y gellir ei symud o un lle i'r llall, ond
  - (b) mae'n cynnwys unrhyw dir a feddiennir ynghyd â'r annedd, oni bai bod y tir yn dir amaethyddol sy'n fwy na 0.809 hectar.
- (2) Ystyr "tir amaethyddol" yw—
  - (a) tir a ddefnyddir fel tir âr, doldir neu borfa yn unig;
  - (b) tir a ddefnyddir ar gyfer planhigfa neu goedwig neu ar gyfer tyfu prysgwydd y gellir eu gwerthu;
  - (c) tir a ddefnyddir at ddiben ffermio dofednod, gerddi marchnad, tiroedd planhigfa, perllannau neu randiroedd, gan gynnwys gerddi rhandir o fewn ystyr [Deddf Rhandiroedd 1922 \(p. 51\)](#),

ond nid yw'n cynnwys tir a feddiennir ynghyd â thŷ fel parc, gerddi (ac eithrio fel y crybyllir ym mharagraff (c)) neu diroedd hamdden, tir a ddefnyddir yn bennaf neu'n llwyr at ddibenion chwaraeon neu hamdden neu dir a ddefnyddir fel cae ras.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

(3) Ystyr annedd, mewn perthynas â chontract meddiannaeth, yw'r annedd sy'n ddarostyngedig i'r contract.

Diwygiadau Testunol

F1 Gair yn a. 246(1) wedi ei hepgor (7.6.2021) yn rhinwedd [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), a. 19(3), [Atod. 5 para. 7](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 246 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

247 Ystyr “amrywio” contract meddiannaeth

Yn y Ddeddf hon, mewn perthynas â chontract meddiannaeth—

- mae “amrywio” yn cynnwys ychwanegu telor i'r contract neu ddileu un o delerau'r contract;
- nid yw “amrywio” yn cynnwys unrhyw newid o ran pwy yw'r landlord na deiliad y contract o dan y contract.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 247 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

248 Y llys

Yn y Ddeddf hon, ystyr “y llys” yw'r Uchel Lys neu'r llys sirol.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 248 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

249 Les, tenantiaeth ac ymadroddion cysylltiedig

- Yn y Ddeddf hon, mae i “les” a “tenantiaeth” yr un ystyr.
- Mae'r naill ymadrodd a'r llall yn cynnwys—
  - is-les neu is-denantiaeth, a
  - les neu denantiaeth (neu is-les neu is-denantiaeth) mewn ecwiti.
- Mae'r ymadroddion “lesydd” a “lesddeiliad” a “landlord” a “tenant”, a chyfeiriadau at osod, at roi neu wneud les neu at gyfamodau neu delerau, i'w darllen yn unol â hynny.
- Ystyr “tenantiaeth” a “trwydded” yw tenantiaeth neu drwydded sy'n berthnasol i annedd (gweler adran 246).

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 249 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

250 Aelodau o deulu

- (1) Mae person yn aelod o deulu rhywun arall at ddibenion y Ddeddf hon—
- os yw'n briod neu'n bartner sifil i'r person hwnnw,
  - os yw'n byw gyda'r person hwnnw fel pe baent yn briod neu'n bartneriaid sifil, neu
  - os yw'n rhiant, yn fam-gu/nain neu'n dad-cu/taid, yn blentyn, yn wŷr neu wyres, yn frawd, yn chwaer, yn ewythr, yn fodryb, yn nai neu'n nith i'r person hwnnw.
- (2) At ddibenion is-adran (1)(c)—
- mae perthynas drwy briodas neu bartneriaeth sifil i'w thrin fel perthynas waed,
  - mae perthynas rhwng personau nad oes ganddynt ond un rhiant yn gyffredin i'w thrin fel perthynas rhwng personau sydd â'r naill riant a'r llall yn gyffredin, ac
  - ac eithrio at ddibenion paragraff (b), mae llysblentyn person i'w drin fel ei blentyn.

Gwybodaeth Cychwyn

18 A. 250 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

251 Gorchymyn eiddo teuluol

- (1) At ddibenion y Ddeddf hon gorchymyn eiddo teuluol yw gorchymyn o dan—
- adran 24 o [Ddeddf Achosion Priodasol 1973 \(p. 18\)](#) (gorchymynion ad-drefnu eiddo mewn cysylltiad ag achosion priodasol),
  - adran 17 neu 22 o [Ddeddf Achosion Priodasol a Theuluol 1984 \(p. 42\)](#) (gorchymynion ad-drefnu eiddo etc. ar ôl ysgariad mewn gwlad dramor),
  - paragraff 1 o Atodlen 1 i [Ddeddf Plant 1989 \(p. 41\)](#) (gorchymynion am gymorth ariannol yn erbyn rhieni),
  - Atodlen 7 i [Ddeddf Cyfraith Teulu 1996 \(p. 27\)](#) (trosglwyddo tenantiaethau ar ôl ysgaru neu wahanu),
  - Rhan 2 o Atodlen 5 i [Ddeddf Partneriaeth Sifil 2004 \(p. 33\)](#) (gorchymynion ad-drefnu eiddo mewn cysylltiad â phartneriaeth sifil), neu
  - paragraff 9 neu 13 o Atodlen 7 i'r Ddeddf honno (gorchymynion ad-drefnu eiddo etc. yn dilyn diddymu partneriaeth sifil mewn gwlad dramor).
- (2) Mae gorchymyn o dan Atodlen 1 i [Ddeddf Cartrefi Priodasol 1983 \(p. 19\)](#) (fel y mae'n parhau i gael effaith oherwydd Atodlen 9 i Ddeddf Cyfraith Teulu 1996) hefyd yn orchymyn eiddo teuluol.

Gwybodaeth Cychwyn

19 A. 251 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

252 Môn ddiffiniadau

Yn y Ddeddf hon—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

ystyr “contract cyflogaeth” (“*contract of employment*”) yw contract gwasanaeth neu brentisiaeth, boed yn ddatganedig neu’n oblygedig, ac (os yw’n ddatganedig) boed ar lafar neu mewn ysgrifen;

ystyr “contract cyfnod penodol” (“*fixed term contract*”) yw contract meddiannaeth nad yw’n gontract cyfnodol;

ystyr “cyfnod rhentu” (“*rental period*”) yw cyfnod y mae rhent yn daladwy ar ei gyfer;

mae i “cymdeithas dai” yr ystyr sydd i “housing association” yn [Neddf Cymdeithasau Tai 1985 \(p. 69\)](#) (gweler adran 1 o’r Ddeddf honno);

ystyr “deddfiad” (“*enactment*”) yw deddfiad (pryd bynnag y’i deddfwyd neu y’i gwnaed, oni bai bod bwriad i’r gwrthwyneb yn ymddangos), sydd wedi ei gynnwys mewn, neu mewn offeryn a wnaed o dan—

(a) Deddf Seneddol, neu

(b) Mesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru (gan gynnwys y Ddeddf hon);

ystyr “elusen gofrestredig” (“*registered charity*”) yw elusen sydd wedi ei chofrestru o dan [Ddeddf Elusennau 2011 \(p. 25\)](#);

mae i “hawliau Confensiwn” yr ystyr sydd i “Convention rights” yn [Neddf Hawliau Dynol 1998 \(p. 42\)](#);

ystyr “rhagnodedig” (“*prescribed*”) yw wedi ei rhagnodi drwy reoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru;

ystyr “rhannau cyffredin” (“*common parts*”), mewn perthynas ag annedd sy’n ddarostyngedig i gontract meddiannaeth, yw—

(a) unrhyw ran o adeilad sy’n ffurfio’r annedd honno, a

(b) unrhyw fangre arall (gan gynnwys unrhyw annedd arall),

mae “rhent” (“*rent*”) yn cynnwys swm sy’n daladwy o dan drwydded;

[^{F2}mae i “tenantiaeth cymdeithas dai” yr un ystyr â “housing association tenancy” yn Rhan 6 o Ddeddf Rhenti [1977 \(p. 42\)](#) (gweler adran 86 o’r Ddeddf honno);]

mae i “ymddiriedolaeth dai” yr ystyr sydd i “housing trust” yn [Neddf Cymdeithasau Tai 1985](#) (gweler adran 2 o’r Ddeddf honno).

Diwygiadau Testunol

F2 Geiriau yn [a. 252](#) wedi eu mewnosod (1.12.2022) gan [Rheoliadau Deddf Rhentu Cartrefi \(Cymru\) 2016 \(Tenantiaethau Cymdeithas Dai: Darpariaethau Sylfaenol\) 2022 \(O.S. 2022/799\)](#), rhlau. 1, **5(4)** (fel y’i diwygiwyd gan [O.S. 2022/906](#), erglau. 1(2), 14)

Gwybodaeth Cychwyn

I10 A. 252 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

253 Mynegai

Mae’r tabl canlynol yn cynnwys mynegai o’r termau a ddefnyddir yn y Ddeddf hon (ac eithrio mewn adrannau neu baragraffau lle mae’r term a ddefnyddir wedi ei ddiffinio neu ei esbonio yn yr adran honno neu’r paragraff hwnnw)—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

TABL 2

aelod o deulu (“ <i>member of a family</i> ”)	adran 250
amrywiad (“ <i>variation</i> ”)	adran 247
annedd (“ <i>dwelling</i> ”)	adran 246
awdurdod lleol (“ <i>local authority</i> ”)	adran 243
awdurdod tai lleol (ac eithrio ym mharagraff 12 o Atodlen 2 (“ <i>local housing authority</i> ”))	adran 243
blaendal (“ <i>deposit</i> ”)	adran 47
contract cyflogaeth (“ <i>contract of employment</i> ”)	adran 252
contract cyfnod penodol (“ <i>fixed term contract</i> ”)	adran 252
contract cyfyngedig (“ <i>restricted contract</i> ”)	adran 242
contract diogel (“ <i>secure contract</i> ”)	adran 8
contract isfeddiannaeth (“ <i>sub-occupation contract</i> ”)	adran 59
contract meddiannaeth (“ <i>occupation contract</i> ”)	adran 7
contract safonol (“ <i>standard contract</i> ”)	adran 8
contract safonol â chymorth (“ <i>supported standard contract</i> ”)	adran 143
contract safonol rhagarweiniol (“ <i>introductory standard contract</i> ”)	adran 16
contract safonol ymddygiad gwaharddedig (“ <i>prohibited conduct standard contract</i> ”)	adran 116
corfforaeth datblygu trefol (“ <i>urban development corporation</i> ”)	adran 243
corfforaeth tref newydd (“ <i>new town corporation</i> ”)	adran 243
cyfnod prawf (“ <i>probation period</i> ”)	paragraff 3 o Atodlen 7
cyfnod rhagarweiniol (“ <i>introductory period</i> ”)	paragraff 1 o Atodlen 4
cyfnod rhentu (“ <i>rental period</i> ”)	adran 252
cymal terfynu deiliad contract (“ <i>contract-holder’s break clause</i> ”)	adran 189

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

cymal terfynu'r landlord (“ <i>landlord’s break clause</i> ”)	adran 194
cymdeithas dai (“ <i>housing association</i> ”)	adran 252
cymdeithas dai gwbl gydfuddiannol (“ <i>fully mutual housing association</i> ”)	adran 9
cymdeithas dai gydweithredol (“ <i>co-operative housing association</i> ”)	adran 9
cynllun blaendal awdurdodedig (“ <i>authorised deposit scheme</i> ”)	adran 47
darpariaeth atodol (ac eithrio yn adrannau 255 a 256) (“ <i>supplementary provision</i> ”)	adran 23
darpariaeth sylfaenol (“ <i>fundamental provision</i> ”)	adran 18 (gweler adran 19 hefyd)
darparwr tai cymdeithasol preifat cofrestredig (“ <i>private registered provider of social housing</i> ”)	adran 9
deddfiad (“ <i>enactment</i> ”)	adran 252
deiliad contract (“ <i>contract-holder</i> ”)	adran 7 (gweler adran 48 hefyd)
diwrnod penodedig (“ <i>appointed day</i> ”)	adran 242
dyddiad cyflwyno (“ <i>introduction date</i> ”)	paragraffau 1 a 2 o Atodlen 4
dyddiad meddiannu (“ <i>occupation date</i> ”)	adran 245
elusen gofrestredig (“ <i>registered charity</i> ”)	adran 252
gofynion cychwynnol (o ran cynllun blaendal awdurdodedig) (“ <i>initial requirements (in relation to an authorised deposit scheme)</i> ”)	adran 47
gosodiad gwasanaeth (“ <i>service installation</i> ”)	adran 92
gorchymyn eiddo teuluol (“ <i>family property order</i> ”)	adran 251
hawliau Confensiwn (“ <i>Convention rights</i> ”)	adran 252
hawliad meddiant (“ <i>possession claim</i> ”)	adran 149
hysbysiad adennill meddiant (“ <i>possession notice</i> ”)	[^{F3} adrannau 159, 161, 166, 171, 182, 188 a 192 (a gweler hefyd adran 150)]
isddeiliad (“ <i>sub-holder</i> ”)	adran 59
landlord (“ <i>landlord</i> ”)	adran 244 (gweler adran 53 hefyd)
landlord cymdeithasol cofrestredig (“ <i>registered social landlord</i> ”)	adran 9

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

landlord cymunedol (“ <i>community landlord</i> ”)	adran 9
landlord preifat (“ <i>private landlord</i> ”)	adran 10
les (“ <i>lease</i> ”)	adran 249
llety â chymorth (“ <i>supported accommodation</i> ”)	adran 143
lletywr (“ <i>lodger</i> ”)	adran 244
llys (“ <i>court</i> ”)	adran 248
mater allweddol (o ran contract meddiannaeth) (“ <i>key matter (in relation to an occupation contract)</i> ”)	adrannau 26 a 27
meddiannydd a ganiateir (“ <i>permitted occupier</i> ”)	adran 244
olynydd â blaenoriaeth (i ddeiliad contract) (“ <i>priority successor (of a contract-holder)</i> ”)	adran 75
olynydd â blaenoriaeth (o ran contract meddiannaeth) (“ <i>priority successor (in relation to an occupation contract)</i> ”)	adran 83
olynydd wrth gefn (i ddeiliad contract) (“ <i>reserve successor (of a contract-holder)</i> ”)	adrannau 76 a 77
olynydd wrth gefn (o ran contract meddiannaeth) (“ <i>reserve successor (in relation to an occupation contract)</i> ”)	adran 83
prif landlord (“ <i>head landlord</i> ”)	adran 59
rhagnodedig (“ <i>prescribed</i> ”)	adran 252
rhannau cyffredin (“ <i>common parts</i> ”)	adran 252
rhent (“ <i>rent</i> ”)	adran 252
seiliau rheoli ystad (“ <i>estate management grounds</i> ”)	adran 160 ac Atodlen 8
sicrwydd (“ <i>security</i> ”)	adran 47
teler atodol (“ <i>supplementary term</i> ”)	adran 23
teler sylfaenol (“ <i>fundamental term</i> ”)	adran 19
telerau ychwanegol (contract meddiannaeth) (“ <i>additional terms (of an occupation contract)</i> ”)	adran 28
tenantiaeth (“ <i>tenancy</i> ”)	adran 249
[^{F4} tenantiaeth cymdeithas dai	adran 252]
tenantiaeth ddiogel (“ <i>secure tenancy</i> ”)	adran 242

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

tenantiaeth fyrddaliol sicr (“ <i>assured shorthold tenancy</i> ”)	adran 242
tenantiaeth fyrddaliol warchoddedig (“ <i>protected shorthold tenancy</i> ”)	adran 242
tenantiaeth isradd (“ <i>demoted tenancy</i> ”)	adran 242
tenantiaeth ragarweiniol (“ <i>introductory tenancy</i> ”)	adran 242
tenantiaeth sicr (“ <i>assured tenancy</i> ”)	adran 242
tenantiaeth statudol (“ <i>statutory tenancy</i> ”)	adran 242
tenantiaeth warchoddedig (“ <i>protected tenancy</i> ”)	adran 242
ymddiriedolaeth dai (“ <i>housing trust</i> ”)	adran 252
ymddiriedolaeth gweithredu tai (“ <i>housing action trust</i> ”)	adran 243
ymddygiad gwaharddedig (“ <i>prohibited conduct</i> ”)	adran 55
ymddygiad gwrthgymdeithasol (“ <i>anti-social behaviour</i> ”)	adran 55

Diwygiadau Testunol

- F3** Geiriau yn a. 253 table 2 wedi eu hamnewid (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), a. 19(3), **Atod. 6 para. 20**
- F4** Geiriau yn a. 253 table 2 wedi eu mewnosod (1.12.2022) gan [Rheoliadau Deddf Rhentu Cartrefi \(Cymru\) 2016 \(Tenantiaethau Cymdeithas Dai: Darpariaethau Sylfaenol\) 2022 \(O.S. 2022/799\)](#), rhlau. 1, **5(5)** (fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2022/906, erglau. 1(2), 14)

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 253 mewn grym ar 19.1.2016, gweler **a. 257(1)**

Cymhwysiad i'r Goron

254 Cymhwysiad i'r Goron

Mae'r Ddeddf hon yn gymwys i'r Goron.

Gwybodaeth Cychwyn

- I12** A. 254 mewn grym ar 19.1.2016, gweler **a. 257(1)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc.

255 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc.

- (1) Os yw Gweinidogion Cymru o'r farn ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddiben rhoi effaith lawn i unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon, neu o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth o'r fath, cânt wneud drwy reoliadau—
  - (a) unrhyw ddarpariaeth atodol, darpariaeth gysylltiedig neu ddarpariaeth ganlyniadol, a
  - (b) unrhyw ddarpariaeth ddarfodol, darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) ddiwygio, diddymu, dirymu neu addasu unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys darpariaeth yn y Ddeddf hon) ^{F5}....

Diwygiadau Testunol

F5 Geiriau yn a. 255(2) wedi eu hepgor (7.6.2021) yn rhinwedd [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), a. 19(3), **Atod. 5 para. 8**

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 255 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

Rheoliadau

256 Rheoliadau

- (1) Mae unrhyw bŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon—
  - (a) i'w arfer drwy offeryn statudol,
  - (b) yn bŵer y caniateir ei arfer er mwyn gwneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol achosion neu ddisgrifiadau o achos neu ar gyfer gwahanol ddibenion neu ardaloedd,
  - (c) yn bŵer y caniateir ei arfer er mwyn gwneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol fathau neu ddisgrifiadau o gontract meddiannaeth, oni bai bod y pŵer ond yn gymwys mewn perthynas â mathau neu ddisgrifiadau penodol o gontract meddiannaeth, a
  - (d) yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth gysylltiedig, darpariaeth atodol, darpariaeth ganlyniadol, darpariaeth ddarfodol, darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed.
- (2) Caiff rheoliadau o dan y Ddeddf hon wneud diwygiadau canlyniadol^{F6}, addasiadau, diddymiadau a dirymiadau i unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys darpariaeth yn y Ddeddf hon) .
- (3) Ni chaniateir gwneud rheoliadau y mae'r is-adran hon yn gymwys iddynt oni bai bod drafft o'r offeryn statudol sy'n cynnwys y rheoliadau (boed ar eu pen eu hunain neu ynghyd â rheoliadau nad yw'r is-adran hon yn gymwys iddynt) wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.
- (4) Mae is-adran (3) yn gymwys i reoliadau o dan—
  - (a) adran 9 (pŵer i ddiwygio'r adran honno),

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) adran 22 (pwerau o ran darpariaethau sylfaenol),
  - (c) adran 56 (pŵer i ddiwygio adran 55),
  - (d) adran 68 (pŵer i ddiwygio adrannau 66 a 67),
  - [^{F7}(da) adran 121 (pŵer i ddiwygio'r Ddeddf mewn perthynas â'r pŵer i wahardd deiliad contract o dan contract safonol cyfnodol o anedd am gyfnodau penodol),
  - (db) adran 133 (pŵer i ddiwygio'r Ddeddf mewn perthynas â'r pŵer i wahardd deiliad contract o dan contract safonol cyfnod penodol o anedd am gyfnodau penodol),]
  - (e) adran 217 (pŵer i ddiwygio'r adran honno),
  - (f) adran 223 (pŵer i ddiwygio adrannau 220 a 222),
  - (g) adran 229 (pŵer i ddiwygio adrannau 225 i 228),
  - [^{F8}(ga) adran 239A (pŵer i wneud darpariaeth ynghylch tenantiaethau a thrwyddedau penodol),]
  - (h) paragraff 17 o Atodlen 2 (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),
  - (i) paragraff 17 o Atodlen 3 (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),
  - (j) paragraff 3 o Atodlen 4 (pŵer i newid y terfyniad amser ar gyfer rhoi hysbysiad o ymestyn y cyfnod rhagarweiniol),
  - (k) paragraff 5 o Atodlen 5 (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),
  - (l) paragraff 4 o Atodlen 7 (pŵer i newid y terfyniad amser ar gyfer rhoi hysbysiad o estyniad o gyfnod prawf),
  - [^{F9}(la) paragraff 13 o Atodlen 8A (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),]
  - (m) paragraff 13 o Atodlen 9 (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),
  - [^{F10}(ma) paragraff 8 o Atodlen 9A (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),
  - (mb) paragraff 11 o Atodlen 9B (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),
  - (mc) paragraff 11 o Atodlen 9C (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno),] ac
  - (n) paragraff 33 o Atodlen 12 (pŵer i ddiwygio'r Atodlen honno).
- (5) Mae is-adran (3) hefyd yn gymwys i unrhyw reoliadau eraill o dan y Ddeddf hon sy'n diwygio, yn addasu neu'n dirymu unrhyw ddarpariaeth mewn Deddf Seneddol neu Fesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (6) Mae offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan ddarpariaeth yn y Ddeddf hon nad yw is-adran (3) yn gymwys iddynt, yn ddarostyngedig i gael ei ddiddymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Diwygiadau Testunol

- F6** Geiriau yn a. 256(2) wedi eu hamnewid (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\), a. 19\(3\), Atod. 6 para. 21\(a\)](#)
- F7** A. 256(4)(da)(db) wedi ei fewnosod (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\), a. 19\(3\), Atod. 6 para. 21\(b\)\(i\)](#)
- F8** A. 256(4)(ga) wedi ei fewnosod (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\), a. 19\(3\), Atod. 5 para. 6\(2\)](#)
- F9** A. 256(4)(la) wedi ei fewnosod (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\), a. 19\(3\), Atod. 6 para. 21\(b\)\(ii\)](#)
- F10** A. 256(4)(ma)-(mc) wedi ei fewnosod (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\), a. 19\(3\), Atod. 6 para. 21\(c\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 256 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

Dod i rym ac enw byr

257 Dod i rym

- (1) Daw'r Rhan hon i rym drannoeth y diwrnod y caiff y Ddeddf hon y Cydsyniad Brenhinol.
- (2) Daw gweddill darpariaethau'r Ddeddf hon i rym ar ddiwrnod a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir drwy offeryn statudol.
- (3) Caiff gorchymyn o dan yr adran hon—
  - (a) cynnwys darpariaeth ddarvoudol, darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed;
  - (b) gwneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol achosion neu ddisgrifiadau o achos neu ar gyfer gwahanol ddibenion neu ardaloedd;
  - (c) gwneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol fathau neu ddisgrifiadau o gontract meddiannaeth;
  - (d) pennu dyddiau gwahanol at ddibenion gwahanol.

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 257 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

258 Enw byr

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016.

Gwybodaeth Cychwyn

I16 A. 258 mewn grym ar 19.1.2016, gweler [a. 257\(1\)](#)

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/12/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 11 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 08 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.